

CONGRES – MORELE DILEMMA'S IN DE HULP AAN KINDEREN EN JONGVOLWASSENEN

30 november 2017

Mercure, Zwolle

De hulpverlening is doordrenkt van de waarde-oordelen. Of we dat nou leuk vinden of niet. Hoe ga je om met privacy en vertrouwelijkheid? En wat als mensen waar je met veel moeite een werkrelatie mee hebt opgebouwd anderen of zichzelf geweld aan (dreigen te) doen? Wat als iemand vanwege een (licht) verstandelijke beperking of psychiatrische aandoening de gevolgen van zijn eigen beslissingen niet overziet? Grijp je dan in? Wat mag je dan wel en niet doen? En hoe kom je als team tot goede morele oordelen over wat je wel en niet zou moeten doen? Het is maar een greep uit de vragen die centraal staan op het congres over morele dilemma's in de hulp aan kinderen en jongvolwassenen.

Doelgroep

Dit congres is gericht op alle hbo- en academisch opgeleide hulpverleningsprofessionals die in hun werk met kinderen, jongvolwassenen en hun ouders werken. Daarbij valt te denken aan onder meer:

- Jeugdzorgwerkers
- Gedragswetenschappers (psychologen, orthopedagogen)
- Maatschappelijk werkers
- GGz-agogen
- Cliëntondersteuners
- Begeleiders
- Vaktherapeuten
- Jeugdartsen
- Verpleegkundigen (JGZ, VG, SPV, GGz)
- Verpleegkundig specialisten
- Leerkrachten
- Etc.

Leerdoelen

Na deelname aan dit congres weet je:

- Welke normen en waarden je als maatstaf kunt nemen in morele dilemma's en -oordeelsvorming in de hulpverlening aan jeugdigen;
- Hoe je goed omgaat met afstand en nabijheid;
- Hoe je om kunt gaan met geheimhouding in de hulpverlening aan gezinnen;

- Hoe je om kunt gaan met morele dilemma's ten aanzien van de zorg voor jongeren met een (licht) verstandelijke beperking;
- Op welke manier je je kunt verhouden tot afwijkende normen en waarden bij cliënten met een migratie-achtergrond;
- Hoe wet, tuchtrecht en beroepscode werken wanneer een hulpverlener (al dan niet vermeend) over de schreef gaat;
- Hoe je als team tot goede morele oordelen kunt komen.

Programma

09.15 uur Registratie en ontvangst met koffie en thee

10.00 uur Opening congres en inleiding op het thema door dagvoorzitter Dr. Guido van de Luitgaarden

10.10 uur Drs. Carin Wevers [Zuyd Hogeschool] - Gesproken column

10.25 uur Dr. Alies Struijs [RVS] - Welke waarden zijn leidend in je werk? Over de verhouding tussen persoonlijke moraal en beroepsmoraal.

11.10 uur Mr. Lydia Jansen [Praktijk] - Geheimhouding: obstakel of ondersteuning?

11.50 uur Pauze

12.15 uur José Koster [Praktijk] - Professionele afstand versus professionele nabijheid

13.00 uur Lunchbuffet

14.00 uur Deelsessies

Deelsessie 1A Drs. Mirjam Wouda [OnsTweedeThuis] - Morele dilemma's in het werken met LVB jongeren

Deelsessie 1B Mr. Lydia Jansen [Praktijk] - De wet, tuchtrecht en beroepscode

15.00 uur Pauze

15.30 uur Deelsessies

Deelsessie 2A Prof. Dr. Frank Kortmann [RadboudUMC] - Morele dilemma's in het werken met migranten

Deelsessie 2B Drs. Carin Wevers [Zuyd Hogeschool] - Socratisch beraad

16.30 uur Afsluiting

Sprekers en hun bijdrage

Drs. Carin Wevers

Bijdrage: Gesproken Column

Carin is opgeleid als maatschappelijk werker aan de Sociale Academie de Karthuizer in Amsterdam en als filosoof aan de Universiteit van Utrecht. Vanaf 1982 was zij werkzaam in diverse sectoren van de hulpverlening waaronder de reclassering, het straathoekwerk, de drughulpverlening en de psychiatrie. Zij doceert filosofie aan de faculteit Sociale Studies van Zuyd Hogeschool en is eveneens werkzaam als onderzoeker bij het lectoraat Sociale Integratie, CESRT. Carin is gespecialiseerd in ethiek en politiek-sociale vraagstukken.

Daarnaast is ze trainer socratische gesprekstechnieken.

Carin zal op haar eigen(zinnige) wijze de introductie op deze dag verzorgen in de vorm van een kritisch gesproken column.

In de deelsessie onder leiding van Carin staat 'socratisch beraad' centraal. Voor welke gespreksmethode (er binnen organisaties) ook gekozen wordt om morele dilemma's te bespreken, alles valt of staat met het stellen van de juiste vragen. Deelnemers ontvangen richtlijnen hoe vanuit de juiste houding de juiste vragen te stellen om zo door te dringen tot de kern van het probleem of dilemma.

Dr. Alies Struijs

Bijdrage: Welke waarden zijn leidend in je werk? Over de verhouding tussen persoonlijke moraal en beroepsmoraal.

Alies is senior adviseur bij de Raad voor Volksgezondheid en Samenleving en het Centrum voor Ethiek en Gezondheid, een samenwerkingsverband van de RVS en de Gezondheidsraad. Haar expertise en interesse liggen op het brede terrein van ethische vraagstukken in zorg en welzijn. Meer specifiek richt zij zich onder andere op ethische vragen in relatie tot (culturele) diversiteit, informele zorg en jeugdzorg. Alies promoveerde op het proefschrift Minderhedenbeleid en Moraal.

Waarden en normen (moraal) vind je overal: thuis, op school, in het werk, in de politiek en in de samenleving. Waarden en normen zijn relevant bij keuzes die je maakt in je persoonlijk leven en in je werk en bepalen je relatie tot anderen. Je persoonlijke moraal kan haaks staan op die van anderen: collega's, met soms hele andere beroepsachtergronden, leidinggevendenden, cliënten, ouders en anderen met wie je werkt. De focus in deze bijdrage zal liggen op de vraag door welke waarden en normen je laat leiden in je werk.

Mr. Lydia Janssen

Bijdrage: Morele dilemma's: hoe neem je als professional een zorgvuldig besluit?

Lydia is jurist, zelfstandig adviseur en opleider, gespecialiseerd in recht, (jeugd)zorg en welzijn. Zij heeft in opdracht van het ministerie de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling ontworpen. Lydia heeft ruime werkervaring op het gebied van privacyreglementen, ouderschap en gezag, dossiervorming, beroepsgeheim en juridische aspecten van de (jeugd)zorg en incidentenonderzoek. Zij is auteur van diverse brochures en boeken over recht en zorg.

Hoe beoordeelt de tuchtrechter de beslissingen die hulpverleners nemen als ze voor morele dilemma's staan? Welke onderwerpen komen vaak terecht bij de tuchtrechter? Waar moeten hulpverleners in ieder geval aan denken en hoe komen ze tot zorgvuldige beslissingen?

José Koster

Bijdrage: Professionele afstand versus professionele nabijheid

José doceert, traint en coacht (teams) beroepskrachten en studenten in de omgang met ouders en leidt projecten op het gebied van werken met ouders en de (onderlinge-) communicatie.

Hoe kun je het evenwicht vinden tussen betrokkenheid en distantie in het werken met kinderen en jongvolwassenen?

Drs. Mirjam Wouda

Bijdrage: Morele dilemma's in het werken met jongeren met een LVB

Mirjam is orthopedagoog, GZ-psycholoog en EMDR-therapeut. Momenteel is zij werkzaam bij het Adviespunt, centrum voor diagnostiek en behandeling. Daarnaast is zij onderzoeker en coördinator op het gebied van gehechtheid en sociale relaties.

Het om te gaan met morele dilemma's in het werken met jongeren met een licht verstandelijke beperking?

Prof. Dr. Frank Kortmann

Bijdrage: Morele dilemma's en migranten

Frank studeerde geneeskunde en volgde aansluitend de opleiding tot psychiater. Hij werkte onder andere als wetenschappelijk hoofdmedewerker bij de afdeling Psychiatrie aan de Rijksuniversiteit Groningen en was associate professor aan de Ethiopia University (Addis Ababa). Hij was zes jaren algemeen directeur en geneesheer-directeur van Pro Persona, waarna hij werd benoemd tot hoogleraar en afdelingshoofd Psychiatrie in het Radboudumc. Vanwege zijn ervaring als docent en praktiserend psychiater in veel niet-westerse landen, droeg Frank in belangrijke mate bij aan de transculturele psychiatrie in Nederland. Momenteel is Frank ook werkzaam als psychotherapeut voor allochtone tbs-ers in de Pompekliniek te Nijmegen.

Met welke morele dilemma's heb je als professional te maken in het werken met migranten(gezinnen)? Wat moet je vooraf weten en wat zijn praktische handvaten voor de praktijk?

Dr. Guido van de Luitgaarden

Bijdrage: Dagvoorzitter

Guido is senior onderzoeker bij het lectoraat Sociale Integratie van Zuyd Hogeschool en hoofdredacteur van *Blik op Hulp*. Hij is sinds 2002 werkzaam bij Zuyd Hogeschool en in 2012 promoveerde hij aan de University of Salford (VK) op een proefschrift over oordeels- en besluitvorming van jeugdbeschermers bij vermoedens van kindermishandeling.